

forlanger Bidrag til de i det af Fleertallet antydede Forslag nævnte Hjælpepræster. Dette vilde vi, som sagt, gjensidigt kunne stænke hinanden.

Jeg kommer nu til at berøre det Punkt, som siden igaar er blevet det vigtigste, og som udførligt er blevet berørt af det ærede 1ste Medlem for Kjøbenhavn (Madvig), nemlig Regjeringens Stilling til denne Sag. Jeg maa i Møbsætning til mange andre ærede Medlemmer, som have udtalt sig herom, erklære, at det aldeles ikke er mig klart, og at jeg aldeles ikke forstaaer, hvorledes Regjeringen, saaledes som Sagen nu engang var voxet og under de foreliggende Omstændigheder, skulde bære sig anderledes ad. Ganske vist ønsker jeg ikke nogen Sag afgjort ved, hvad man kalder et Magtsprog eller en Trusel, og det gjør ogsaa paa mig et ubehageligt Indtryk, naar en Erklæring som den, vi igaar modtog, kommer fra Ministerbænken — deri samstemmer jeg med andre ærede Medlemmer. Ganske vist ønsker jeg fremdeles, at enhver Sag maa blive afgjort af Hensyn til sig selv, men i hvor mange Sager er det dog ikke kommet dertil, at man har maattet tage andre Hensyn? Der er en Ting, hvori jeg troer, at Ministeriet har Urret — deri giver jeg fuldkomment andre ærede Medlemmer Medhold —, og det er just det, der gjør, at Ministeriets Erklæring er kommen saa uventet for flere ærede Medlemmer. Jeg sigter herved til Kirkeministerens Optræden i forrige Samling, da han, som den høitærede Conseilspræsident igaar sagde, hverken erklærede sig for eller imod, men bevarede en vis — jeg veed ikke, hvad jeg skal kalde det — underlig Eigeghyldighed saavel overfor det da foreliggende lignende Lovforslag, som overfor et andet Lovforslag, nemlig det om Examens-commissioner for Seminarister. Følgen blev, at det ene Forslag gik igjennem trods denne underlige, høierlige Holdning, og at det andet faldt, medens det Omvendte ligesaa godt kunde være blevet Tilfældet. Jeg troer ikke, at denne Holdning er forsvarelig; jeg troer, at det er de respectivde Fagministres Pligt at lede Forhandlingerne i Thinget, at danne sig en bestemt Mening om de indkomne private Forslag, og derefter at afgjøre, om de vilde tilraade eller

fråraade dem. Havde der fra den omtalte Kirkeministers Mund foreligget en bestemt Erklæring om, at han, naar Landmødernes Erklæring var indhentet, vilde fremme denne Sag, saa vilde Alt have været i sin Orden, men en saadan Erklæring har jeg ikke kunnet finde, uagtet jeg idag paany har gennemlæst Forhandlingerne ved anden Behandling af det tilsvarende Lovforslag ifjor. Beslutningen om, hvorledes Ministeriet vilde stille sig, er altsaa tagen efter den forrige Rigsdagsamling, og det er det, der gjør, at Ministeriets Erklæring nu er kommen saa uventet for flere ærede Medlemmer, skjøndt jeg troer, at den tilstrækkeligt kan forklares af de senere indtrufne Omstændigheder. Man kan ikke forstaae, hvorledes Ministeriet, en eller to Maanedes efterat vedkommende Minister havde stillet sig i et saa høierligt Forhold til denne Sag, kunde fatte den Beslutning nu at ville gjøre samme til sin særegne Opgave, og nu at ville kalde — jeg kan gjerne sige — den ene af de to meest udprægede Mænd, som den kunde kalde, for at føre denne Kirkesag igjennem. Jeg er forsaavidt enig med det ærede 2det Medlem for Kjøbenhavn (Krieger) i, at det afgjørende Skridt blev taget, dengang da Kierlegaard indkaldtes af Regjeringen. Jeg seer ikke, hvorledes man let skulde have kunnet lade Sagen falde, efterat han var kommen (Krieger: Men efterat han var gaaet?). Ja, jeg indrømmer, at det maaffee havde været muligt, men jeg tør ikke afgjøre det; det maa jeg overlade til Ministeriet selv at bestemme. Havde det trukket sig tilbage blot efter Discussionen i Landsthinget, saa havde der forsaavidt ikke været Noget i veien; thi der forelaa endnu intet Udbytte af denne Discussion, og Udvalgets Sammensætning havde endnu aldeles ikke givet nogen Oplysning om, hvorledes Thingets endelige Beslutning vilde blive. Men Ulykken var, at der forelaa de 6 Bispers Udtalelser, og at det var vanskeligt for Ministeriet at vige tilbage efter denne Udtalelse. Jeg kan gjerne sige det med Uforbeholdenhed, at det er usædvanligt, at høiere Embedsmænd under Regjeringen træde op paa en saadan Maade imod den. Jeg billiger aldeles, at Regjeringen intet Skridt har foretaget udadtil i den Anledning, men jeg indrømmer, at det var